

Gedragscode voor leveranciers

BOMBARDIER

INHOUD

1. Bombardiers streven naar een duurzame toeleveringsketen

2. Wettelijke naleving

3. Onze normen
4. Bestuur
5. Problemen of zorgen melden

1. Bombardiers streven naar een duurzame toeleveringsketen

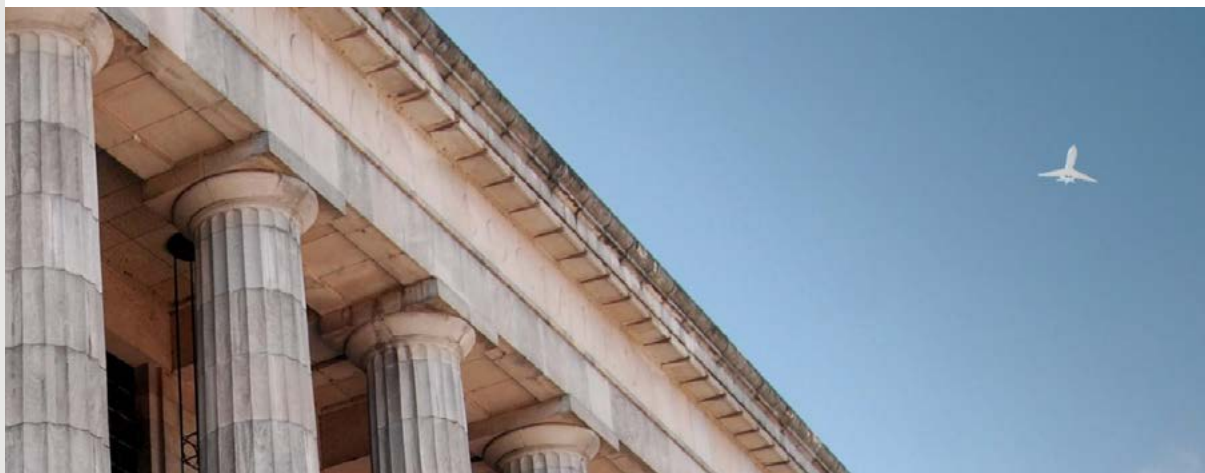
Bombardier is van mening dat goede bedrijfsethiek, een sterke nadruk op maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzame bedrijfsvoering essentieel zijn om de uitdagingen en kansen van een snel veranderende mondiale omgeving aan te kunnen. Om deze verbintenis na te komen, is Bombardier sinds 2007 een deelnemer aan het United Nations Global Compact (UNGC), en zet zich dus in voor het actief bevorderen van de 10 beginselen van het UNGC aangaande mensenrechten, arbeid, het milieu en corruptiebestrijding. Deze beginselen zijn opgenomen in onze Gedragscode voor Leveranciers (hierna de "Gedragscode" genoemd).

In deze geest zou Bombardier graag actief de toeleveringsketen betrekken door al hun leveranciers de Gedragscode te doen inachtnemen.

De Gedragscode is van toepassing op leveranciers van producten en diensten, adviseurs, agenten, en vertegenwoordigers van Bombardier (elk een "Leverancier" en gezamenlijk de "Leveranciers").

2. Wettelijke naleving

Leveranciers van Bombardier dienen zich aan de bepalingen van deze Gedragscode te houden, evenals aan alle geldende wetten en voorschriften in de rechtsgebieden waar zij actief zijn, en moeten hun uiterste best doen om te voldoen aan andere hierin vastgelegde beginselen als zij met of namens Bombardier handelen. Ter bevordering van maatschappelijk verantwoord ondernemen, verwacht Bombardier bovendien van hun Leveranciers dat zij de normen van deze Gedragscode toepassen binnen hun eigen toeleveringsketen.

INHOUD

1. Bombardiers streven naar een duurzame toeleveringsketen
2. Wettelijke naleving
- 3. Onze normen**
4. Bestuur
5. Problemen of zorgen melden

3. Onze normen

3.1. Arbeid

Leveranciers moeten op z'n minst voldoen aan alle toepasbare lokale arbeidswetten en -regelgevingen van de rechtsgebieden waar zij actief zijn. Bovendien moeten Leveranciers de onderstaande beginselen in acht nemen:

3.1.1. Non-discriminatie in werkgelegenheidskansen

Bombardier ondersteunt diversiteit, inclusie, en gelijkheid in werkgelegenheidskansen en verwacht dat hun Leveranciers dit ook doen. Leveranciers moeten gelijke werkgelegenheidskansen bieden en billijke vergoeding (bijv. minimumloon, maximumarbeidstijd, rustdagen) zonder enige discriminatie.

3.1.2. Kinderarbeid

Bombardier zal op geen enkel niveau in de toeleveringsketen kinderarbeid gebruiken of bevorderen of tolereren. Kinderarbeid omvat voor deze Gedragscode alle soorten van werk dat wordt uitgevoerd door werknemers jonger dan 15 jaar, met uitzondering van werk dat de basis vormt van een beroepsopleiding of in de vorm van een educatief programma. Voor werk dat gezien de aard of omstandigheden niet geschikt is voor iemand jonger dan 18 jaar, wordt kinderarbeid echter gedefinieerd als werknemers jonger dan 18 jaar.

3.1.3. Dwangarbeid / moderne slavernij / mensenhandel

Bombardier zal zich niet bezighouden met enige vorm van mensenhandel of gebruik maken van enige vorm van dwangarbeid of moderne slavernij, en zal deze activiteiten op geen enkel niveau binnen de toeleveringsketen toestaan.

Leveranciers mogen van niemand enige werkzaamheden of diensten vereisen onder bedreiging van boete. Bijvoorbeeld, werknemers van Leveranciers (ongeacht hun arbeidssituatie) moeten vrij zijn om hun werk op te zeggen en hun dienstverband te beëindigen met inachtneming van een redelijke opzegtermijn, en zij mogen niet verplicht worden om een door de overheid uitgegeven legitimatiebewijs, paspoort, of werkvergunning in te leveren als arbeidsvoorwaarde.

3.1.4. Vrijheid van vereniging

Leveranciers moeten het beginsel van vrijheid van vereniging onderschrijven en naleven, evenals het recht van hun werknemers om collectief te onderhandelen.

INHOUD

1. Bombardiers streven naar een duurzame toeleveringketen
2. Wettelijke naleving
- 3. Onze normen**
4. Bestuur
5. Problemen of zorgen melden

3.1.5. **Respect en waardigheid**

Leveranciers moeten al hun werknemers (ongeacht hun arbeidssituatie) eerlijk, ethisch, en met respect en waardigheid behandelen. Leveranciers moeten hun werknemers beschermen tegen pesterijen, getreiter, en repercussies op de werkplek, met inbegrip van alle vormen van seksuele, fysieke, en psychologische mishandeling. Leveranciers moeten hun werknemers toestaan om zorgmeldingen te doen omtrent veiligheid, de wet, of ethische kwesties zonder angst voor represailles.

3.2. **Gezondheid en veiligheid**

Bombardier verwacht dat de gezondheid, veiligheid, en het welzijn van werknemers volledig wordt geïntegreerd in alle aspecten van de activiteiten van Leveranciers. Leveranciers zijn verantwoordelijk om ervoor te zorgen dat hun faciliteiten zijn ontworpen en veilig worden gebruikt in overeenstemming met alle toepasbare gezondheids- en veiligheidswetten, voorschriften, en normen. Leveranciers verbinden zich aan het opstellen en uitvoeren van een robuust gezondheids- en veiligheidsmanagementsysteem met een aanpak van risicomangement dat de beperking van werkongevallen en ziekten tot doel heeft en welzijn bevordert door te zorgen voor veilige en gezonde werkomstandigheden.

We raden onze Leveranciers sterk aan om:

- Passende maatregelen te nemen om de gezondheid, veiligheid, en het welzijn van hun werknemers te beschermen.
- Systematisch hun gezondheids- en veiligheidsprestaties te evalueren door middel van passende controles, en voortgangsverslagen uit te brengen.
- Voortdurend hun gezondheids- en veiligheidsmanagementsysteem te verbeteren.
- Hun inzet om gezondheid en veiligheid te verbeteren te communiceren met hun werknemers en opdrachtnemers en hier training over te geven.
- ISO 45001 of gelijkwaardige certificering (waar van toepassing) aan te vragen en te behouden.

3.2.1. **Drugs en alcohol**

Leveranciers moeten ervoor zorgen dat al hun werknemers die aan Bombardier opdrachten en/of op Bombardiers faciliteiten werken alle toepasbare lokale wetten en voorschriften omtrent drugs- en alcoholgebruik naleven.

INHOUD

1. Bombardiers streven naar een duurzame toeleveringketen
2. Wettelijke naleving
- 3. Onze normen**
4. Bestuur
5. Problemen of zorgen melden

3.3. **Milieu**

Van Leveranciers wordt verwacht dat zij op een duurzame wijze functioneren en dat milieubescherming centraal staat in alle activiteiten. Leveranciers moeten tenminste a) voldoen aan alle milieuwetten en voorschriften die van toepassing zijn op hun producten of activiteiten, en b) gegevens verstrekken die Bombardier en hun klanten nodig hebben om aan hun verplichtingen te voldoen. Leveranciers moeten hun best doen om de milieueffecten van hun activiteiten en producten te beperken en een "totale levenscyclus"-zienswijze in productontwerp na te streven.

3.3.1. **Leveranciers moeten:**

- Een gepaste beleidslijn, norm, procedure, of noodmaatregel aannemen als deel van een milieumanagementsysteem om ervoor te zorgen dat hun werkzaamheden op een duurzame wijze worden beheerd.
- De nodige maatregelen treffen om milieuvervuiling te voorkomen, om natuurlijke hulpbronnen die nodig zijn voor hun activiteiten te beschermen, en om relevante noodplannen en procedures uit te voeren.

3.3.2. **Bombardier raadt aan dat Leveranciers:**

- Hun inzet voor milieuverbetering communiceren met hun management, medewerkers, en opdrachtnemers en hier training over geven.
- ISO 14001 of gelijkwaardige certificering (waar van toepassing) aanvragen en behouden.
- Systematisch hun milieuprestaties evalueren door middel van passende controles, en voortgangsverslagen uit te brengen.

INHOUD

1. Bombardiers streven naar een duurzame toeleveringketen
2. Wettelijke naleving
- 3. Onze normen**
4. Bestuur
5. Problemen of zorgen melden

3.4 Corruptie en fraudebestrijding

Leveranciers moeten met integriteit handelen in alle zaken die ze doen, moeten niet aan fraudeleuze activiteiten deelnemen, en moeten strikt concurreren op basis van de verdiensten van hun producten of diensten. Leveranciers moeten alle toepasbare anti-corruptiewetten en voorschriften naleven, met name bepalingen betreffende het verbod op corruptie, omkoping, en ander onethisch zakendoen. Leveranciers mogen niemand steekpenningen, smeergeld, donaties, of enige andere voordelen aanbieden om zaken te behouden of een oneerlijk of ongepast voordeel te behalen. Leveranciers mogen bovendien nooit een illegale betaling doen of goedkeuren voor wie dan ook, inclusief–zonder echter hiertoe beperkt te zijn–werknemers van Bombardier.

3.5. Handel met voorkennis en verstrekken van vertrouwelijke inlichtingen

Belangrijke, niet-openbare informatie (BNOI) is alle informatie met betrekking tot een beursgenoteerd bedrijf, waar het grote publiek niet bekend mee is, waarvan als het openbaar gemaakt werd, redelijkerwijs verwacht kan worden dat het de beleggingsbeslissingen van redelijk handelende beleggers zal beïnvloeden, of de marktprijs of waarde van de aandelen of andere effecten van het beursgenoteerd bedrijf zal beïnvloeden. Iedereen die BNOI verkrijgt door werk met Bombardier is verboden om effecten van het bedrijf waar de BNOI betrekking op heeft te kopen, verkopen, of verhandelen totdat de informatie volledig publiek bekendgemaakt is door middel van persberichten en een redelijke tijdsperiode is verstreken zodat de informatie wijd verspreid is (tenminste twee volle handelsdagen na de publicatie van het persbericht). BNOI mag ook niet bekendgemaakt worden aan derde partijen en mag alleen gebruikt of gedeeld worden in de nodige loop van de werkzaamheden die voor Bombardier gedaan worden.

3.6. Belangenconflicten

Leveranciers moeten belangenconflicten of situaties die de indruk wekken van belangenverstremgeling vermijden als zij zaken doen met Bombardier. Leveranciers moeten direct alle gevallen van vermoede, potentiële, of reële belangenconflicten melden aan Bombardiers Ethics & Compliance Office.

INHOUD

1. Bombardiers streven naar een duurzame toeleveringketen
2. Wettelijke naleving
3. Onze normen
4. Bestuur
5. Problemen of zorgen melden

3.7. **Eerlijke concurrentie en antitrust wetten**

Leveranciers moeten overeenkomstig nationale en internationale concurrentiewetten handelen en niet deelnemen aan prijsvaststelling, klanttoewijzing, marktverdeling, of offertevervalsing met concurrenten.

3.8. **Handelscontrole (invoer/uitvoer/ sancties)**

Leveranciers moeten all toepasbare wetten, voorschriften, en reglementen aangaande in- en uitvoer naleven, inclusief sancties en embargo's. Van Leveranciers wordt verwacht dat zij de vereiste vergunningen verkrijgen voor het importeren en exporteren van goederen en diensten. Deze regels gelden ook voor de overdracht van technische gegevens en betalingen.

3.9. **Nagemaakte onderdelen**

Van Leveranciers wordt verwacht dat zij effectieve methoden en voor hun producten passende procedures ontwikkelen, implementeren, en handhaven voor de risicobeperking van het invoeren van nagemaakte onderdelen en materialen in leverbare producten voor Bombardier.

3.10. **Conflictmineralen en ethisch inkopen**

Leveranciers moeten zich ertoe verbinden enkel ethisch verantwoorde bevoorrading te gebruiken. Zij moeten verzekeren dat conflictmineralen zoals tin, tantaal, wolfram, of goud in hun producten afkomstig zijn van conflictvrije instanties die op geen enkele manier gewapende groepen financieren of ondersteunen. Van Leveranciers wordt verwacht dat zij, waar toepasbaar, de nodige zorgvuldigheid betrachten aangaande hun toeleveringsketens met betrekking tot conflictmineralen en dat zij op verzoek hun onderzoeksresultaten aan Bombardier geven.

3.11. **Intellectuele eigendomsrechten en gevoelige informatie**

Leveranciers moeten:

- De intellectuele eigendomsrechten van anderen respecteren.
- Eigendoms- of vertrouwelijke informatie ("gevoelige informatie") die ontvangen is van Bombardier of hun vertegenwoordigers niet delen of openbaar maken zonder Bombardiers voorafgaande uitdrukkelijke schriftelijke toestemming.

INHOUD

1. Bombardiers streven naar een duurzame toeleveringketen
2. Wettelijke naleving
- 3. Onze normen**
4. Bestuur
5. Problemen of zorgen melden

3.12. **Gegevensprivacy**

Leveranciers moeten voldoen aan alle toepasbare wetten en voorschriften omtrent gegevensprivacy als zij persoonsgegevens behandelen betreffende Bombardier, inclusief werknemers- en klantgegevens.

Leveranciers moeten onbevoegde toegang, gebruik, openbaarmaking, verlies, of diefstal van persoonsgegevens van Bombardier onmiddellijk melden bij Bombardiers functionaris voor gegevensbescherming via dataprivacy@aero.bombardier.com.

3.13. **Cybersecurity**

Leveranciers moeten cybersecurityprogramma's hebben om bedreigingen voor de veiligheid van hun systemen in te perken. Bombardier gaat ervan uit dat alle digitale informatie die aan een Leverancier wordt verstrekt, beschermd wordt tegen onbevoegde toegang of lekken en vertrouwelijk blijft. Leveranciers moeten Bombardier onmiddellijk op de hoogte stellen van alle cybersecurity-incidenten waarin Bombardiers gegevens, systemen, of activa zijn betrokken door contact op te nemen met het cybersecurity team via cybersecurity@bombardier.com.

Indien vereist door de aard van het werk voor Bombardier, moeten Leveranciers en hun werknemers (inclusief aanvullend of tijdelijk personeel) en onderaannemers de veiligheidsbewustzijn training voor derde partijen van Bombardier volgen.

INHOUD

1. Bombardiers streven naar een duurzame toeleveringketen
2. Wettelijke naleving
3. Onze normen
- 4. Bestuur**
5. Problemen of zorgen melden

4. Bestuur

4.1. Naleving van de Gedragscode

Bombardier mag nagaan of hun Leveranciers deze Gedragscode naleven. Zo'n controle kan worden gedaan doormiddel van een zelfevaluatie van de Leverancier of een audit door Bombardier (of een door Bombardier aangestelde externe controleur) die de Leverancier mogen bezoeken na toepasselijk voorafgaand bericht (waar dit praktisch mogelijk is onder de omstandigheden).

Bombardier stimuleert hun Leveranciers om beleidsregels, procedures, instrumenten, en indicatoren te implementeren die nodig zijn om naleving van bovenstaande beginselen te garanderen. Er wordt bovendien van Leveranciers verwacht dat zij hun eigen toeleveringsketens beheren, controleren, en ontwikkelen op zodanige wijze dat aan Bombardiers verplichtingen in deze Gedragscode wordt voldaan.

4.2. Selectiecriteria

Naleving van deze Gedragscode is een belangrijk criterium dat Bombardier in overweging neemt in hun selectieproces voor Leveranciers.

4.3. Correctieve maatregelen

Wanneer een geval van niet-naleving wordt opgemerkt, kan Bombardier met hun Leveranciers werken om een plan met corrigerende maatregelen te ontwikkelen en uit te voeren om de situatie te verbeteren en te herstellen.

INHOUD

1. Bombardiers streven naar een duurzame toeleveringketen
2. Wettelijke naleving
3. Onze normen
4. Bestuur

5. Problemen of zorgen melden

5. Problemen of zorgen melden

Indien u vragen heeft, bezorgd bent, of indien er zich ethische of nalevingskwesaties voordoen, zijn Leveranciers er verantwoordelijk voor om deze naar voren te brengen door contact op te nemen met Bombardiers Ethics & Compliance Office (of volgens de meldingsbepaling in het toepasbare leverancierscontract met Bombardier):

PER POST

Bombardier Ethics & Compliance Office
400, Côte-Vertu Road West,
Dorval, Quebec Canada
H4S 1Y9

PER TELEFOON

+1 (514) 855-5001

PER E-MAIL

compliance.office@bombardier.com

BOMBARDIER'S RAPPORTAGESYSTEEM

U kunt vertrouwelijk en anoniem een melding indienen bij de Ethics Line, Bombardiers online rapportagesysteem dat 24 uur per dag, 7 dagen per week, 365 dagen per jaar beschikbaar is via een beveiligde [website](#).

